

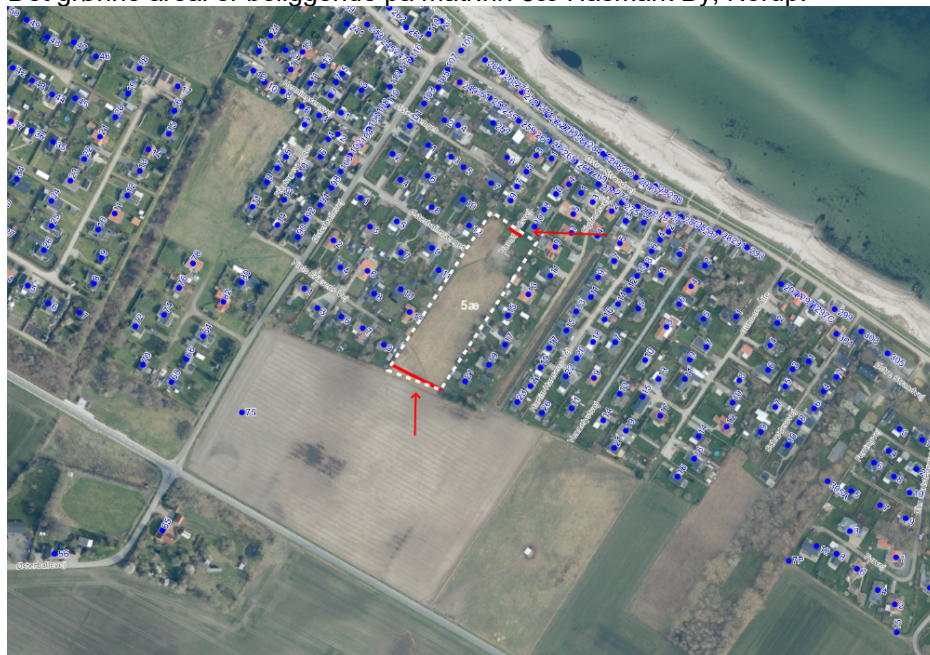

Til
Andelsselskabet Vanggårdsvænge
Att. Morten Hygum Kjær Nielsen, formand for foreningen.

Tilsynsafgørelse vedr. spærring af Vanggårdsvej med låst gitterlåge og hegn i hhv. nordlig og sydlig ende af grønt areal

Nordfyns Kommune, Natur og Vandteam, har d. 22. oktober 2022 modtaget en henvendelse fra en borger vedr. spærring af Vanggårdsvej i form af bom på tværs af den sydlige del af vejen beliggende i et større grønt areal, samt lukning af adgangen i den sydlige del af det grønne område i form af et lukket hegn.

Det grønne areal er beliggende på matr.nr. 5æ Hasmark By, Norup.

Figur 1: Oversigtskort med adresser. Gitterlågen og hegn er angivet med rød streg. Matriklen er angivet med hvidstiplede omrids.

Nordfyns Kommune har vurderet sagen i henhold til naturbeskyttelseslovens § 24 og §§ 26-26a.

Afgørelse

Nordfyns Kommune meddeler med nærværende tilsynsafgørelse, at:

- spærringen med gitterlåge på tværs af Vanggårdsvej **ikke** er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 26
- lukningen af matriklen ud mod marken med et gitterhegn **ikke** er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 26 a
- de to forhold **ikke** er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 24

Redegørelse og begrundelse

Nordfyns Kommune, Natur og Vandteam, modtog d. 22. oktober 2022 en henvendelse om spærring og lukning er i strid med naturbeskyttelseslovens § 24 og §§ 26-26 a.

I forbindelse med oplysning af sagen har Nordfyns Kommune besigtiget arealet d. 22. november 2022 og d. 10. november 2023. Ved besigtigelserne blev det konstateret, at der i den nordlige del af matrikel 5æ Hasmark By, Norup er opført en spærring i enden af Vangårdsvej i form af en aflåst port, mens der i den sydlige ende af matriklen er etableret et lukket gitterhegn i skellet ind mod matrikel 7ak Hasmark By, Norup. Gitterhegnet i den sydlige ende har ingen låge og må forstås som en egentlig lukning ud mod marken.

Naturbeskyttelseslovens § 24

Jævnfør naturbeskyttelseslovens § 24 har offentligheden adgang til udyrkede arealer, såfremt der er lovlig adgang hertil. Udyrkede arealer er natur- eller græsarealer uden en landbrugsdrift.

Anmelder anfører at hegn og gitterlåge hindrer deres muligheder for at gå gennem arealet og komme over på Vangårdsvej.

Veje og stier på udyrkede arealer skal behandles efter §§ 26 og 26 a (der henvises til de næste afsnit) og ikke efter § 24.

Lukningen ud mod marken vurderes ikke at have indflydelse på offentlighedens adgang. Der ikke er lovlig færdsel på dyrkede marker og der således i forvejen ikke er lovlig adgang til arealet fra syd.

Det er Nordfyns Kommunes tolkning af loven, at § 24 udelukkende giver adgang til udyrkede arealer og ikke en ret til at kunne gå gennem det udyrkede areal. Det er vores forståelse af loven, at det således ligger ejer frit for at bestemme, hvilket sted adgangen til arealet skal være.

Det er Nordfyns Kommunes vurdering, at den opførte gitterlåge og gitterhegn derfor **ikke** er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 24, idet der på nuværende tidspunkt fortsat er adgang til arealet fra Niels Eriksens Vej.

Naturbeskyttelseslovens §§ 26-26 a

Naturbeskyttelseslovens §§ 26 og 26 a sikrer den offentlige adgang på veje og stier i det åbne land mod etablering af hindringer og nedlæggelser af adgangen for gående og cyklister.

Naturbeskyttelseslovens §§ 26 og 26a finder kun anvendelse i "det åbne land". Med det åbne land menes: åbne landskaber, der ikke er beliggende i bymæssig bebyggelse og henviser således ikke til en zonestatus (landzone, byzone, sommerhusområde). Af klagenævnspraksis fremgår, at selv relativ store grønne ubebyggede arealer i udgangspunktet ikke opfattes som åbent land, når de er beliggende i fuldt udbyggede sommerhusområder. Der kan dog være tale om åbent land, når sommerhusene ligger så spredt af hinanden eller når der er tale om så store arealer, at der opnås en fornemmelse af at færdes i et åbent landskab.

Varetagelsen af offentlighedens adgang gælder ikke alene på befæstede stier og veje, men på alle permanente menneskeskabte færdselsbaner. Derfor kan beskyttelsen af adgangen også gælde for trampestier, som benyttes i en sådan grad, at de fremstår med et fastlagt tracé og er friholdte for tilgroning. En forudsætning er dog, at trampestier er lovligt anlagt med lodsejers accept eller med lodsejers stiltiende accept i form af langvarig passivitet.

Der skelnes mellem hindringer og nedlæggelser. Naturbeskyttelseslovens § 26 vedrører hindringer såsom spærringer, der godt kan åbnes af ejer selv fx hegn med led og låger uanset om de er låst, mens § 26a omfatter fysisk fjernelse af sti og vej eller spærringer, der ikke kan åbnes af ejer selv.

Nordfyns Kommune har gennem besigtigelse og luftfototolkning identificeret 3 færdselsmønstre. Herfra omtalt strækning A, B og C. Der beskrives nedenfor.

Strækning A vurderes at være en permanent menneskeskabt færdselsbane og lever op til naturbeskyttelseslovens forståelse af en sti og vej. Strækningen starter ved den østlige ende af Niels Eriksens Vej i form af en slået sti op langs beboelsen, der videreføres i et trampespor skråt over arealet hen til et befæstet parkeringsareal, der er beliggende for enden af Vanggårdsvej. Den slåede sti og trampespor har ligget i samme tracé i perioden 2002-2023. Befæstet areal og vej har eksisteret i alle disse år.

Anmelder har over for kommunen anført, at stien har været anvendt helt tilbage til 1969. Kommunen kan på luftfoto se at sommerhusene på Niels Eriksens Vej er opført i løbet af 1960'erne og at der på luftfoto fra 1968-1972 fremgår et trampespor i et andet tracé end det nuværende. Luftfoto fra 1981-1992 viser en dyrket mark og der ses ikke et spor. Trampesporet kan ikke erkendes på luftfoto fra 1995-1999. Kommunen fastholder vurdering om at stien er opstået i 2002.

Vanggårdsvej er i dag spærret med en aflåst gitterlås, der hindrer gående og cyklister adgang til arealet fra Vanggårdsvej.

Figur 2: Luftfoto af sommerhusområdet. Matrikel 5æ ses som den grønne kile, der ligger mellem den tætte sommerhusbebyggelse. Arealet er vurderet til ikke at være åbent land. Syd for fremgår matrikel 7ak, som er en mark i et åbent landskab. Rød streg angiver den slåede sti og trampesti, der fremgår på alle luftfoto mellem 2004 og 2023 (med undtagelse af 2014). De nævnte veje, der forbindes med stien fremgår med rød stiplede linje.

Stien og vejen vurderes dog ikke at være beliggende i åbent land. Matriklen er omgivet af tæt sommerhusbebyggelse på 3 ud af 4 sider. Kun den smalle sydlige ende af matrikel 5æ vender ud mod åbent land. Det vurderes, at man ved færdsel på stien ikke har en oplevelse af at færdes i et åbent landskab, men derimod iblandt bymæssig bebyggelse (sommerhusområde). Denne bymæssig oplevelse forstærkes yderligere af at stien er beliggende tæt op ad sommerhushaverne, samt at stien ikke fører ud mod det åbne landskab, men derimod forbinder to tætbebyggede sommerhusveje. Dertil at der i den nordlige ende af det grønne areal er indretninger såsom petanquebane og parkering.

Det er således Nordfyns Kommunes vurdering, at stien og vejen ikke er beliggende i det åbne land og derfor er gitterlågen på tværs af Vanggårdsvej **ikke** i strid med naturbeskyttelseslovens § 26, da loven ikke finder anvendelse.

Anmelder har givet til kende over for kommunen, at de ikke er enige i at ligger i by og bymæssigbebyggelse. Dertil mener anmelder at § 26 kan håndhæves, idet stien fører til et udyrket areal.

Kommunen fastholder sin vurdering om at vejen og stien ikke er beliggende i åbent land med henvisning til ovenstående begrundelse, og at naturbeskyttelseslovens § 26 derfor ikke finder anvendelse. Det at stien fører til udyrket areal er uvedkommende, idet den interesse, der henvises til ligger i **§ 26 a** stk.1, som vedrører nedlæggelse af veje (i det åbne land). Der er hverken tale om nedlæggelse af vej eller om vej beliggende åbent land.

Om stien er gennemgående, og at færdslen ikke er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen eller ikke i særlig grad generer privatlivets fred er også uvedkommende for denne sag, da kommunens mulighed for at ophæve spærring på baggrund af disse betingelser kun finder anvendelse, når stier/veje er omfattet af § 26.

Strækning B var et trampespor med et fastlagt tracé fra Niels Eriksens Vej sydøst over det grønne areal ned til matrikelgrænsen mod matrikel 7ak. Strækningen fra matrikelgrænsen hen over marken og til den sydlige ende af Sigfredsvej fremgår dog mere diffus på luftfotoserien og er i 2023 omlagt i forbindelse med landbrugsdrift på marken.

Figur 3: Angivelse af det omtrentlige tracé for trampesporene. Tracéerne er angivet med farve efter årstal. Sort = permanent tracé fra 2006-2023. Mørkeblå = 2004, lyseblå = 2006-2010, grøn = 2011-2012, gul = 2013, 2015 og 2016, orange = 2018-2019 og rød = 2020-2021.

Ud fra luftfotogennemgangen er det kommunens vurdering, at der på marken har været tale om en permanent færdselsbane frem til 2012, men at den herefter har været naturligt opgivet. En ejer har ikke pligt til at vedligeholde stier. Stier kan naturligt gro til eller benyttelsen af en sti kan opgives, så stien ikke længere fremgår friholdt for vegetation. Der vil herved ikke længere være tale om en sti.

Færdslen har efterfølgende fremgået i meget varierende tracé henover marken og det vurderes ikke, at der efter 2012 ikke har været karakter af en permanent færdselsbane henover marken.

For den del af tracéet, der går henover marken på matrikel 7ak er det Nordfyns Kommunes vurdering, at der i 2012-2023 ikke er tale om en sti i naturbeskyttelseslovens forstand og dermed kan denne del ikke behandles efter naturbeskyttelseslovens § 26a. Dette gælder uanset, at den del af strækning B, der ligger på marken, er beliggende i åbent land.

For den del af strækning B, der er beliggende på matrikel 5æ, er det Nordfyns Kommunes vurdering, at stien er en permanent færdselsbane og at den har fremgået på samtlige luftfoto af 2006-2023.

Hele strækningen vurderes i sin helhed **ikke** at være beliggende i åbent land, da den går fra en fuldt udbygget Niels Eriksens Vej, dernæst i gennem det grønne areal, der er omkranset. Den eneste del af strækningen, der ligger i åbent land (markerne), lever ikke op til at være en sti og er kun et skiftende spor mod den fuldt udbyggede Sigfredsvej.

Det er vores vurdering, at strækning B ikke er beliggende i åbent land og naturbeskyttelseslovens § 26a således ikke finder anvendelse.

Selv hvis stien var beliggende i det åbne land, er den hverken gennemgående, fører til særlige udsigtspunkter, fortidsminder eller lignende og ej heller til naturområder omfattet af § 22-25 og vil således heller ikke være i strid med naturbeskyttelseslovens § 26a.

Strækning C starter ved Østerballevej og går mod øst langs den sydlige kant af sommerhusgrundene på Niels Eriksens Vej – de første ca. 40 meter som en slået sti, sidenhen i et skiftende trampespor, der kobler sig på Strækning B forskellige steder gennem årene.

Der er redegjort for strækningens forløb i gennem årene i nedenstående kort.

Figur 4: Figur 3: Angivelse af det omtrentlige tracé for trampesporene. Tracéerne er angivet med farve efter årstal. Sort = permanent tracé (slået siden 2011). Gul = 2004, 2008 og 2011, lyseblå = 2015, rød = 2018-2020, lilla = 2022.

Den længste tidsperiode, hvor strækning C syd for Niels Eriksens Vej nr. 5, 7 og 9 og på matrikel 5æ ligger i et fast tracé er i 2018-2020, hvor trampestien kun fremgår svagt i 2019. Herefter opgives benyttelsen. Det vurderes, at dette er utilstrækkeligt til at trampestien kan anses for at have en permanent karakter, hvorfor det vurderes, at ikke er tale om en sti. Denne del af strækningen er derfor ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 26a.

Det er således kun de første 40 m langs sommerhusgrundene på Niels Eriksens Vej nr. 1 og 3, der har en permanent karakter, idet denne del af ruten har været et trampespor i 2004 og 2008 samt fremstår kortklippet på næsten alle luftfoto siden 2011 frem til 2023. Stien fremgik tydeligt ved besigtigelsen d. 10. november 2023. Dette korte stistykke er beliggende i det åbne land, idet stistykket ikke er spærret, er der på nuværende tidspunkt ikke nogen sag. Denne afgørelse forholder sig kun til lågen og hegnet på matr.nr. 5æ Hasmark By, Norup.

Lovgivning

Naturbeskyttelseslovens § 73 stk. 5 i henhold til § 24 og §§ 26-26 a (jf. LBK nr. 1392 af 04/10/2022)

§ 29 i Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (jf. BEK nr. 852 af 27/06/2016).

Bemærkninger

Denne afgørelse vedrører udelukkende naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser.

Der er **ikke** i denne afgørelse taget stilling til anden lovgivning fx mark- og vejfredsloven, da kommunens vejmyndighed behandler den lovgivning separat. Der er ej heller taget stilling til hævde eller tinglyst vejret, idet dette er privatretlige forhold.

Det er den til enhver tid værende ejers ansvar, at sikre sig, at alle lovgivninger overholdes.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside **d. 25. juni 2024**

Klagevejledning

Kommunernes vurdering af, at de nævnte forhold ikke er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens §§ 24, 26, 26a, er en tilsynsafgørelse, som er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5 og kan efter samme lovs § 78, stk. 1, 2. pkt. ikke påklages.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har dog anlagt den praksis, at nævnet behandler klager over den grundlæggende lovfortolkning. I dette tilfælde vil gælde bl.a. tolkningen af hvorvidt der er tale om stier i naturbeskyttelseslovens forstand, hvorvidt disse stier er beliggende i åbent land samt hvorvidt offentligheden gennem § 24 kun har ret til adgang eller om de også har ret til gennemgang. Det er Natur- og Miljøklagenævnet, som afgør, hvorvidt der i den konkrete sag er tale om en afgørelse, som kan påklages.

Klageadgang sker efter den almindelige klageadgang af § 29 i Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (jf. BEK nr. 852 af 27/06/2016).

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- styrelsen for vand- og naturforvaltning (Miljøstyrelsen) og andre offentlige myndigheder, der må antages at have interesse i sagen.
- Dertil såfremt de har bedt om det:
 - lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
 - landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
 - landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

En kopi af afgørelsen sendes til de eventuelt klageberettigede.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt og dermed **d. 23. juli 2024**
Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise enhver klage, der indkommer efter fristen.

Klagen skal indgives digitalt via [Klageportalen - Nævnenes Hus \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk). Link til Klageportalen findes også på forsiden af [Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk) og kan også findes gennem borger.dk og Virk.dk.

Hvis du mener, der er særlige forhold, der gør, at du trods vejledning ikke kan forventes at kunne anvende klageportalen, kan du eller din eventuelle repræsentant sende en anmodning om fritagelse for brug af klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet via mail på mfkn@naevneneshus.dk. Anmodningen om fritagelse for brug af klageportalen skal begrundes. Du skal holde kommunen orienteret om din anmodning om fritagelse.

Som udgangspunkt koster det 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder/organisationer at klage.

For yderligere vejledning om klageadgang og gebyrordningen henvises til [Klagevejledning Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](#)

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Hvis I har spørgsmål til afgørelsen, er I velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Julie K.M. Drud

Naturmedarbejder
Direkte tlf. 29 32 23 18
jdrudd@nordfynskommune.dk

Kopi til:

- Andelshaverne
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, dnnordfyn-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, nordfyn@dof.dk
- Botanisk Forening Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk og 9407@interflora.dk
- Friluftsrådet Fyn-nord, fynnord@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk